

280 miljoner kronor till ungas psykiska hälsa

Ungas, och då särskilt unga kvinnors, psykiska hälsa har försämrats. Vänsterpartiet och regeringen är därför överens om en satsning på ungas psykiska hälsa. I budgetpropositionen föreslås att 280 miljoner kronor/år 2016-2019 satsas för att möta ohälsan bland barn och unga vuxna upp till och med 30 år. Behoven ser olika ut på olika platser i landet och det är viktigt att de lokala behoven får styra så att pengarna används där de gör bäst nytta.

Satsningen består av två delar:

- *130 miljoner kronor/år till ungdomsmottagningar*
En satsning görs till ungdomsmottagningar inriktad på att rusta dem ytterligare för att arbeta mot den psykiska ohälsan bland unga. Satsningen innebär ett stimulansbidrag på totalt 130 miljoner kronor/år.
- *150 miljoner kronor/år till att stimulera nya initiativ*
En satsning görs för att stimulera och rusta nya initiativ, det kan t.ex. handla om självinläggningsprojekt och första linjens psykiatri. Satsningarna ska följas upp och utvärderas. En del av de avsatta medlen ska kunna användas för detta ändamål. Satsningen innebär ett stimulansbidrag på totalt 150 miljoner kronor.

Ökad psykisk ohälsa kräver resursförstärkning och nya initiativ

Yngre barn mår i allmänhet bra och har god hälsa. Bland äldre barn och ungdomar är problemen med ohälsa större, och det är särskilt ungdomars psykiska välbefinnande som är relativt lågt i en internationell jämförelse enligt Socialstyrelsens rapport *Barns och ungas hälsa, vård och omsorg 2013*.

Den ökning som har skett sedan början av 1990-talet av ungdomars självupplevda psykiska besvär tycks nu ha avstannat. En anledning kan vara det ökade antalet ungdomsmottagningar så att det nu finns ungdomsmottagning i de flesta kommuner, vilket bör ha inneburit att psykisk ohälsa kan upptäckas på ett tidigare stadium. För att inte bara hejda ökningen av psykisk ohälsa utan även minska densamma behöver ungdomsmottagningarnas arbete utvecklas ytterligare.

Ungdomsmottagningarna behöver nå fler ungdomar och bli mer tillgängliga. I dag saknas i alltför hög grad ett lättillgängligt samtalsstöd – en första linjens stöd för att fånga upp unga med psykisk ohälsa. För detta behöver det anställas fler psykologer och kuratorer. För att möjliggöra ett längre öppethållande på helger och på sommaren, behövs det fler som arbetar på

ungdomsmottagningarna i största allmänhet. Det handlar förutom om ovanstående grupper även om framför allt barnmorskor och läkare.

Vänsterpartiet anser att det behövs utveckling och nytänkande för att tidigt nå fler unga som mår psykiskt dåligt. Genom satsningen på att stimulera nya initiativ möjliggörs detta runtom i landet.

Satsningen kan till exempel gå till specialdesignade mottagningar för unga vuxna i åldern 18-30 år. Sådana mottagningar ska inte ta över vårdcentralernas uppdrag, men stötta och hjälpa första linjen i den omfattande utmaning som unga vuxna med psykisk ohälsa utgör idag. Genom låga trösklar och en bred kompetens med psykolog, psykiater, sjuksköterska och socionom kan unga vuxna med psykisk ohälsa fångas upp och hjälpas på ett bra sätt.

Satsningen på nya initiativ kan även gå till att exempelvis pröva självinläggning på fler håll i landet än idag. Självinläggning innebär att patienter själva kan lägga in sig för kortare vård när livet krisar, med hög och enkel tillgänglighet. Det saknas idag ofta ett alternativ mellan öppenvård och slutenvård inom psykiatrin. Resultatet av denna brist är att patienter är i onödigt dåligt skick när de hamnar på slutenvården. Genom att erbjuda ett mellanalternativ i vården kan man dessutom minska behovet av tvångsvård.

